

INFORMAT, DECI ÎNARMAT!

Mila ȘEREMET

Résumé

Cet article reflète un thème d'actualité – la formation des habitudes de comportement responsable dans la circulation routière, transports en commun et des situations exceptionnelles pour les enfants.

Mots-clés: piétons, usagers de la route, les feux de circulation, route, trottoir, chaussée, signe de route, mouvement de l'agent, la station, accident, crois, marquages routiers, voies, rue, accident, la police, l'assistance médicale d'urgence, le service de gaz, le service d'incendie, piste cyclable; securité routière.

* * *

Tema abordată este de o însemnătate vitală, mai cu seamă pentru tînăra generație. Fiecare dintre noi, fie adulți, fie copii, știm și cunoaștem despre existența regulilor de circulație, securitate la trafic. Dar le respectăm oare? Copiii noștri conștientizează întotdeauna pericolul inevitabil în cazul încălcării lor? În mare parte, nu.

Zece procente dintre victimele accidentelor rutiere sunt copii. Acest fapt ne-a pus în gardă și am hotărât că ar fi binevenit pentru sectorul Ciocana să realizăm un proiect. Din aceste considerente, la 16 octombrie 2015, Filiala „Transilvania” a BM „B.P. Hasdeu” a demarat proiectul Atenție la trafic!, în parteneriat cu Școala primară nr. 83 „Grigore Vieru”, cu participarea elevilor clasei a II-a, îndrumați de diriginta dna Regina Stolearenco și Inspectoratul Național de Patrulare, delegat Uliana Catan, inspector superior.

Ne-am planificat și am realizat cinci întâlniri, cu cinci ateliere de lucru pe parcursul anilor 2015-2016: Eu și strada; Hai la drum, dar nu oricum!; Un gest mic din partea ta, o satisfacție pentru toți!; Preveniți și reușiți!; Să exmatriculăm violența!

Pe parcursul proiectului am organizat și următoarele expoziții tradiționale: Fii informat! Fii în siguranță!; Respectându-i pe cei din jur, te respecti pe sine!; Strada – prieten sau dușman?; Învățăm să circulăm!; Viața are prioritate! Temele fiecărui atelier au avut diferite tematici, metode de discuții, lectură, înscenări, jocuri, energizato. Nelipsite au fost modelarea și desenul...

La primul atelier, Eu și strada, am familiarizat participanții cu proiectul Atenție la trafic! modelând zebra și aranjând trecerea pentru pietoni. Prin înscenarea poeziilor: Reguli de circulație, autor Iurie Miron, și Trecere pietonală, autor Claudia Partole, urmate de un joc de cunoaștere: Descoperă cuvântul ascuns, în urma căruia copiii și-au îmbogățit vocabularul cu ghicitori ce conțineau noțiuni de bază cum ar fi: participanți la trafic, pieton, stradă, semafor, trecere pietonală (zebra)...; joc interactiv: Reguli de comportament în stradă; înscenarea poeziei Cartea de vizită a pietonului exemplar.

Al doilea atelier, cu tema Hai la drum, dar nu oricum, a fost cu surpriză – apariția agentului rutier, Uliana Catan, de la Inspectoratul Național de patrulare. A fost o activitate utilă, cu multe învățăminte pe viitor, dar și distractivă – cu jocuri interactive, însoțit de gala semafoarelor. Evaluarea a fost făcută de invitata noastră cu iscusință, cu mult tact, ceea ce a plăcut mult copiilor.

Pe parcursul atelierului ne-am străduit să implicăm toți copiii pentru a evita lacrimile și supărările care erau pe cale să se dezlănțuie, fiindcă toți voiau să fie primii, răspunzând concomitent. Ne-am străduit să facem o înțelegere, ca pe parcursul atelierului să participe toți copiii, dar pe rând. A fost interesant, captivant și distractiv mai ales când erau micuții puși în diverse situații ca, de exemplu, jocul Jucăria interzisă. Am adunat pe pietonală diverse jucării: minge, trenuleț, cubușoare, păpuși etc., cu condiția ca să rămână doar acel obiect cu care se poate să te joci pe trecerea de pietoni. Un băiețel a ales bicicleta, motivând că este un mijloc de transport. În final, totuși l-am convins prin stabilirea câtorva reguli de comportare în stradă, prin intermediul jocului Reguli de comportament în stradă și al plimbării prin Parcul de înțelepciune populară: Paza bună trece primejdia rea; Cel ce nu ascultă nicio sfătuire curând se căiește; Bagă în casă un mărăcine decât un oricine; Prietenul la nevoie se cunoaște; Graba strică treaba; Mai bine să lași copiii creștere bună decât aur; Unde nu e cap, vai de picioare; Înțeleptul învață din pățania altuia; Nu contează câte știi, ci cum le știi. Următorul atelier – a avut subiectul Un gest mic din partea ta, o satisfacție pentru toți. Cu acest generic s-a desfășurat cel de-al treilea atelier al proiectului Atenție la trafic! Pentru a ne dezmorți un pic ne-am plimbat cu trenuțul buclucaș, în care urca doar cel care cunoștea cel puțin o regulă de conduită în transportul public. Am avut la dispoziție troleibuze aglomerate, tramvaie, microbuze, trenuri de metrou, avioane și tractoare, trenuri și vapoare...

Lectura predictivă cu povestea lui Ionel Năzdrăvănel a declanșat mai multe discuții și argumentări referitor și la compartimentul: Strada – prieten sau dușman? Dar este foarte bine să nu uităm că, orice s-ar întâmpla în stradă, vinovați suntem noi, participanții la trafic. Nu strada este vinovată, ea are regulile ei care

trebuie respectate. Împreună cu dna Uliana Catan am demonstrat tehnici de protejare a bunurilor noastre în transportul public, în stradă, la domiciliu strigând cuvintele salvatoare: „Poliția, ajutor!”

Preveniri și reușiri a fost cel de-al patrulea atelier. Foarte bine s-au descurcat participanții noștri și la compartimentul Telefoane de alertă, enumerând următoarele numere: 1188 – Informații; 901 – Pompierii; 902 – Poliția; 903 – Asistența medicală urgentă; 904 – Serviciul gaze. I-am atenționat pe cei prezenți că în curând vom avea un serviciu nou, 112 – Sistemul național unic de apel, care va redirectiona apelul după necesitate – de exemplu, la forțele speciale sau la asistența medicală urgentă, poliție, pompieri, gaze, în funcție de situație.

Iar despre semnalul SOS nu se știa nimic. De aceea, am considerat că va fi util ca micii noștri pietoni să dispună și de această informație cunoscând abreviatul SOS – semisigla, în limba engleză: Save our souls, în română: Salvați sufletele noastre.

Utilizarea semnalului SOS a fost introdus pentru prima dată în Germania, ca parte a unui set de reglementări naționale de radio, începând cu 1 aprilie 1905. Este recunoscut ca un semnal de alarmă vizuală, format din trei flach-uri scurte de lumină trei lungi cu repetare, sau SOS, scris. Faptul că poate fi citit și de la stânga la dreapta, precum și cu susul în jos, a devenit important pentru recunoașterea vizuală, dacă e privit de sus.

Comunicarea Fii informat! Fii în siguranță! ne-a fost utilă în desfășurarea acestui atelier din care am adunat multă informație bună și de calitate pentru participanții noștri. În final, am împodobit brăduțul în culorile de brand ale proiectului Atenție la trafic!, roșu, galben și verde, agățând și fulgii multicolori confecționați de copii. Iar pentru că au fost atât de activi, le-am înmânat ordine. Pentru a ne distra un pic, am format trei echipe pentru a călători virtual cu avionul, trenul și automobilul ținând cont de avantajele și dezavantajele fiecărui transport în parte. Rutele: Chișinău–Madrid, Chișinău–Paris, Chișinău–Veneția. Rezultatele au fost următoarele la avantajele: avionul este cel mai rapid, admiri lumea, munții din zborul de pasăre; cu trenul te poți odihni în pat în timp ce călătorești, poți să-ți faci mulți prieteni; automobilul este mai practic, te oprești unde dorești, poți vizita cele mai pitorești locuri... Dezavantajele: în avion – rău de înălțime, se astupă urechile, biletul e prea scump; în tren – miros neplăcut, zgomot, prea multă lume, spațiu mic; în automobil – puține locuri, drumuri înzăpezite. După punctajul acumulat prioritate a căpătat automobilul.

Și pe această durată de timp nu s-a uitat că comportamentul civilizată al călătorilor este unul din factorii care contribuie la buna desfășurare a transportului în comun. Impactul a fost înțeles prin expresia dnei profesoare „A fost un atelier foarte colorat și util”, precum și prin sclipirile jucăușe din ochisorii copiilor.

Ultima ședință a proiectului Atenție la trafic! a avut genericul Să exmatriculăm violența. Oaspeți au fost picii curioși de la grădinița nr. 30 din sectorul Ciocana, care ne-au copleșit prin întrebările puse, iar mai cu seamă prin răspunsurile lor privind siguranța propriei vieți (copii de patru-cinci anișori au fost jos pălăria). Concursul de ghicitori a adus mult zâmbet și voie bună pentru toată lumea:

– „Nu au grai, dar ne vorbesc, / De-accidente ne păzesc / Și e bine, bine tare / Să le știe fiecare” (Semaforul).

– „Are nume de animal, / Care seamănă cu-n cal, / Dar nu-i cal vârgat, să știți... / Cum îi zice / Hai ghiciți!” (Zebra).

– „La răscruce stă postat, / Are sceptru de-mpărat / De-al lui semn ascultă toți / Și bunici, dar și nepoți” (Agentul de circulație).

Pe lângă diplome, permis de pieton și licurici reflectorizanți, copiii și-au îmbogățit portofoliul cu reguli esențiale de circulație, pliante, posterul Traversează cu minte și următoarele Recomandări preventive:

– pentru deplasări alegeți întotdeauna traseele cunoscute;

– circulați civilizată și evitați conflictele;

– în cazul în care aveți probleme, adresați-vă primului polițist întâlnit;

– traversați strada doar pe trecerea de pietoni;

– înainte de aceasta, asigurați-vă uitându-vă în stânga și în dreapta pentru a vedea dacă nu vine vreo mașină;

– nu traversați strada în fugă;

– jucați-vă cât mai departe de șosea.

Vocabular rutier: pieton, participant la trafic, semafor, drum public, zebră, trotuar, parte carosabilă, indicator, acostament, intersecție, agent de circulație, stație, accident rutier, traversare, marcaj rutier, bandă de circulație, stradă.

Materialele utilizate: 30 – indicatori de circulație rutieră, 24 semafoare, două păpuși moi, iepure, lup.

Impact: Expoziții: 5 / 63 de cărți; vizualizări – 3600; comentarii – 10; participanți – 54 (dintre care 28 de pici de la grădinița nr. 30 în calitate de oaspeți la ultimul atelier); parteneri – 2 (Școala primară „Grigore Vieru” și

Inspectoratul Național de Patrulare); poveste digitală – 1.

Concluzie: Acest proiect cu caracter educativ va fi o călăuză în prezent și pentru viitor, copiilor în stradă, transport public... Îi va ajuta să se protejeze de accidente, să fie corecți și informați la trafic, doar respectul regulilor de circulație conduc la conștientizarea faptului că viața are prioritate